

Bestuursvoorstel

Vergaderdatum	27 november 2025
Afdeling	C&R

Onderwerp

Haalbaarheidsonderzoek Risk Factory

Voorstel

Het Algemeen bestuur wordt voorgesteld:

1. Kennis te nemen van:
 - a. het Haalbaarheidsonderzoek Risk Factory en
 - b. het impressieverslag van de *Bestuurlijke Kopgroep Risk Factory* (23 okt. '25)
2. Te bespreken of een Risk Factory in de regio Brabant-Noord kansrijk is; gaan we ervoor?
3. De *Bestuurlijke Kopgroep & Projectgroep Risk Factory* te verzoeken de financiële haalbaarheid verder te verkennen en deze aan te bieden aan het AB van 5 maart '26.

Aanleiding

Zoals bekend zijn we bezig met een haalbaarheidsonderzoek naar een mogelijke 'Risk Factory' in de regio Brabant-Noord. Dit conform de ambitie uit het Regionaal Beleidsplan om in te zetten op gedragsbeïnvloeding door middel van 'belevingsleren'.

Achtergrond

Begin dit jaar is het Algemeen Bestuur samen met de Veiligheidsdirectie op werkbezoek geweest bij de reeds bestaande Risk Factory in Venlo. Vervolgens heeft het AB op 20 maart besloten om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar een eigen Risk Factory in Brabant-Noord en heeft zij daar enkele kaders en uitgangspunten voor geformuleerd.

Tijdens de laatste vergaderingen van het AB (3 juli en 1 okt jl.) zijn er updates gegeven over het haalbaarheidsonderzoek. Daarbij is alle partners gevraagd te bezien in hoeverre een Risk Factory invulling geeft aan de eigen beleidsdoelstellingen op het gebied van weerbaarheid, risicocommunicatie en gedragsbeïnvloeding, en welke mogelijkheden zij zien om hieraan bij te dragen.

Ook de Veiligheidsdirectie, de Adoptiegroep en de strategisch adviseurs van de gemeenten zijn in dit traject geconsulteerd. Hun opmerkingen en suggesties zijn ter harte genomen bij de totstandkoming van dit voorstel.

Doel

Leren door Beleven. Een Risk Factory is bedoeld om de risicocommunicatie van –en gedragsbeïnvloeding door– publieke partners te versterken. Het is een educatief belevingscentrum voor jong en oud en biedt het doorleven van scenario's aan die passen in het werkveld Veiligheid & Gezondheid.

Argumenten

1.1 Het AB heeft verzocht om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren en een Bestuurlijke Kopgroep te formeren

Op 20 maart jl. heeft het AB besloten om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar een Risk Factory in Brabant-Noord en heeft zij daar enkele uitgangspunten voor geformuleerd. Ook is tijdens diezelfde vergadering besloten om het bredere programma 'Weerbare Samenleving' op te starten, waarbij de Risk Factory als één van de onderdelen wordt meegenomen.

Op 3 juli 2025 zijn de kaders van de haalbaarheidsstudie gedeeld met het AB. Ook is tijdens die vergadering besloten tot het formeren van een bestuurlijke kopgroep o.l.v. Hans van der Pas. Op 23 oktober 2025 heeft de Bestuurlijke Kopgroep vergadert. Een impressie hiervan is bijgevoegd.

2.1 De doelgroep heeft behoefte aan een Risk Factory

De afgelopen periode zijn er vele gesprekken gevoerd met partijen uit de potentiële doelgroep van de Risk Factory; te denken aan bestuurders uit het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs en van ouderenbonden. De rode draad uit die gesprekken is eensluidend: er is behoefte aan een Risk Factory in de regio Brabant-Noord. Er wordt hierbij aangegeven dat de Risk Factory wordt gezien als een kans om maatschappelijke thema's zoals weerbaarheid en burgerschap te verankeren in het onderwijs, zonder het curriculum te overbelasten.

2.2 De Risk Factory geeft mede invulling aan het programma 'Versterken Weerbare Samenleving'

Het versterken van maatschappelijke weerbaarheid is noodzakelijk. Dit gaat breder dan militaire dreiging, even belangrijk zijn crises als hoog water en stroomuitval. Zowel landelijk, regionaal als lokaal ligt hier een opgave. Onlangs is daarom de 'Denk Vooruit' campagne gestart en al eerder dit jaar het programma *Versterken Weerbare Samenleving* in de regio Brabant-Noord. Één van de doelstellingen daarin betreft het vergroten van jongerenparticipatie voor een weerbare samenleving. De Risk Factory is een middel om dat doel mede te bereiken.

3.1 De Risk Factory is gebaseerd op langdurig gecommiteerd partnerschap (bestuurlijk uitgangspunt)

Een eventuele Risk Factory gaat uit van actieve betrokkenheid en commitment van de veiligheids- en gezondheidspartners in de regio. Ze zijn inhoudelijk, financieel en/of qua menskracht betrokken bij de realisatie van de Risk Factory. Partners zijn ambassadeurs binnen hun netwerk om draagvlak te creëren voor de Risk Factory.

Er wordt gestreefd naar een gedeeld eigenaarschap van VRBN, de verschillende publieke partners en de 11 gemeenten, met financiële steun van enkele private donateurs.

3.2 De Risk Factory wordt gerealiseerd binnen bestaande financiële kaders (bestuurlijk uitgangspunt)

Voor financiering van dit project worden diverse mogelijkheden onderzocht. Zoals de inzet van bestaande budgetten binnen VRBN. Maar ook van bestaande budgetten bij alle mogelijke partners die reeds beschikken over budgetten met een soortgelijke doelstelling, die middels her-allocatie zouden kunnen worden aangewend voor de Risk Factory.

Kanttelingen en risico's

2.1 Er is wisselend commitment bij de partijen die een Risk Factory mogelijk kunnen maken

Inhoudelijk gezien is er overwegend enthousiasme bij de partijen die een Risk Factory mogelijk kunnen maken. Een Risk Factory geeft op een vernieuwende manier invulling aan de eigen taken op het gebied van risico-communicatie, waarbij tevens wordt ingezien dat het niet alleen over veiligheid gaat, maar óók over gezondheid en welzijn. Daarnaast versterkt het feit dat een Risk Factory een wetenschappelijk beproefde methode is het vertrouwen in de beoogde effecten.

Binnen de publieke partners wordt er op wisselend tempo omgegaan met de eerdere oproep om te bezien hoe zij aan een eventuele Risk Factory kunnen bijdragen. Enkele partners hebben reeds bestuurlijk commitment en/of financiering georganiseerd (bijvoorbeeld door het op andere manier aanwenden van bestaande middelen), andere partners zijn nog niet zo ver of voorzien (financiële) obstakels.

3.1 Het proces is complex vanwege de ambitie om het samen te doen

Het gezegde “*alleen ga je sneller, maar samen kom je verder*” geldt ook voor dit project. Het concept wordt inhoudelijk sterker door het in gezamenlijkheid te organiseren, waardoor meerdere maatschappelijke doelen worden gecombineerd in één bezoek aan de Risk Factory. Ook ontlasten we de doelgroep door samen op te trekken in onze ambities rond risicocommunicatie.

Tegelijkertijd geldt het gezegde ook voor de besluitvorming; door de wens het in gezamenlijkheid te organiseren, zullen ook verschillende besluitvormingsprocessen moeten worden doorlopen bij de deelnemende partijen.

Financiën

Kosten

De jaarlijkse kosten van een Risk Factory worden geraamd op € 488.000 in jaar 1 oplopend tot € 650.000 in jaar 5 (uitgaande van de doelgroepen primair onderwijs en senioren). In het geval de keuze wordt gemaakt ook het voortgezet onderwijs te ontvangen stijgen de kosten naar € 750.000 in jaar 5.

Deze kosten zijn geraamd aan de hand van een exploitatieoverzicht dat uitgaat van een gefaseerd groeimodel (gebaseerd op de te ontvangen doelgroepen), ruim begrote posten (om een mogelijke tegenvaller op te vangen) en van de ervaringen van de reeds bestaande Risk Factories elders in het land. Zie begroting in het haalbaarheidsonderzoek.

Dekking

Er wordt gestreefd naar een gedeeld eigenaarschap van VRBN, de verschillende publieke partners en de 11 gemeenten, met financiële steun van enkele private donateurs. Het streven hierbij is om gezamenlijk te investeren in een gezamenlijke ambitie, wat het proces tegelijkertijd ook complex maakt.

Er is in dit stadium van het proces nog geen dekking van de kosten; er zijn vooral oriënterende gesprekken gevoerd met de partners die samen een Risk Factory mogelijk kunnen maken. Door enkele partijen zijn reeds toezeggingen gedaan over deelname en bijdrage.

Voorgesteld wordt om in de volgende fase van het project de haalbaarheid op de financiën verder te concretiseren.

Vervolg

Wij vragen uw instemming om over te gaan naar de volgende fase. Een fase waarin verschillende formele zaken moeten worden uitgelopen (denk aan intentieverklaringen van de doelgroep, besluitvorming over deelname door de partners, besluitvorming over de locatie etc.).

Ook vragen wij uw instemming om de financiële haalbaarheid verder te verkennen en deze aan te bieden aan het AB van 5 maart '26.

In het geval van positieve besluitvorming op 5 maart '26, kan e.e.a. budgetneutraal vertaald worden in de concept-programmabegroting VRBN 2027 die op 2 april 2026 in het AB behandeld wordt.

Bijlagen

1. Haalbaarheidsonderzoek Risk Factory (v1.2 – 14 november 2025)
2. Impressieverslag Bestuurlijke Kopgroep Risk Factory (23 okt. '25)